DOSAR nr.1-23105083-38-1-21072023 (1-77/2023),
nr. cauzei la urmărirea penală 2023350121
–Rusu Cristian– art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal

S E N T I N Ţ Ă
ÎN NUMELE LEGII

17 mai 2024 or. Telenești

Judecătoria Orhei (sediul Telenești)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător - Gheorghe Ciobanu
Grefier - Rodica Negruță

Cu participarea:
Acuzatorul de stat,
procuror în Procuratura raionului Telenești - Petru Zmuncilă
Partea vătămată, care ulterior nu s-au prezentat -Valerian Boicu
Apărătorului inculpatului Rusu Cristian, avocatul - Constantin Bosîi
Inculpatului - Cristian Rusu

a examinat în ședință de judecată publică, cauza penală de învinuire a lui,

Rusu Cristian, născut la *****, IDNP *****, originar și domiciliat în *****, moldovean, studii medii incomplete, neangajat în cîmpul muncii, nesupus militar, anterior a locuit în concubinaj, la întreținere un copil minor, cetățean al R. Moldova, anterior condamnat prin,

-Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 0 5 mai 2021 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264[1] alin.(4) din Codul penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 140 ore.

în comiterea infracțiunii prevăzută de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal al Republicii Moldova, individualizată prin încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau sănătății.

Procedura de citare legală a fost executată.

Procurorul Petru Zmuncilă a solicitat ca inculpatul Rusu Cristian să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, cu aplicare

prevederilor art.80[1] Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

În conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, a solicitat de a suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoarea care urmează a fi stabilită inculpatului Rusu Cristian, pe un termen de probă de 5 (cinci) ani.

De asemenea, în temeiul art.90 alin.(6) lit.a) și f) Cod penal, a solicitat obligarea inculpatului Rusu Cristian să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să participe la programe probaționale.

Corpurile delicte:

-automobilul de modelul *****, cu numărul de înmatriculare *****, transmis spre păstrare la parcarea specială de pe str.Unirii 49B din or. Orhei, la intrarea sentinței în vigoare, de restituit proprietarului Rusu Cristian.

Apărătorul inculpatului Rusu Cristian, avocatul Constantin Bosîi, a menționat că inculpatul este de o vârstă tînără și acesta se căiește de cele comise, a achitat cheltuielile de tratament părții vătămate. Partea vătămată pretenții materiale și morale nu are, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și a dat declarații.

A indicat că în ce privește pedeapsa solicitată de acuzare este prea dură, deoarece art.364[1] CPP cu calcularea la ¼, este prea mult 5 ani.

A solicitat să-i fie stabilit, inculpatului Rusu Cristian o pedeapsă minimală non privativă de libertate de 1 (un) an, în conformitate cu art.90 CP.

Inculpatul Rusu Cristian a susținut poziția apărătorului său și a menționat că îi pare rău de cele comise. Pe viitor nu o să mai întâmple și o să fie mai atent.

Cauza examinată conform art.364[1] CPP, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de examinare a cauzei: 21 iulie 2023 – 17 mai 2024.

A C O N S T A T A T:

1.1. **Rusu Cristian,** la data de 01.05.2023, în intervalul cuprins între orele 20[50], fără să dețină permis de conducere, s-a urcat la volanul vehiculului de model *****, cu numărul de înmatriculare *****, care nu era utilat cu bănci fixate, atât din față cât și din spate, inclusiv pentru șofer și s-a deplasat pe un drum secundar de ieşire dinspre pensiunea „Trei Păstori”, din localitatea Zahareuca raionul Teleneşti, spre traseul R 6, Chişinău – Bălți, și l-a luat ca pasager pe Boicu Valeriu Leonid, care s-a așezat pe locul unde trebuia să fie instalată și fixată bancheta din față dreapta.

În procesul deplasării, Rusu Cristian în calitate de conducător al vehiculului a pierdut controlul asupra mijlocului de transport şi s-a izbit violent cu partea din faţă, într-un copac de pe partea stângă a drumului.

În urma impactului pasagerul Boicu Valeriu Leonid, s-a ales potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202302D0769, din 30.05.2023, cu leziuni corporale grave periculoase pentru viață sub formă de: fractura deschisă în treimea distală a oaselor

gambei stîngi cu deplasarea fragmentelor; plagă masivă la nivelul fracturii oaselor gambei stîngi, excoreaţii multiple la nivelul mîinilor.

Astfel, Rusu Cristian în calitate de conducător de vehicul a ignorat intenționat prevederile Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin hotărîrea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 care prevăd următoarele:

pct.10 subpct.l) lit.b) și (2) lit. a) al RCR stipulează că persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoştinţe şi să execute cerinţele prezentului Regulament, precum şi să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranţă vehiculul pe drum, persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede..., permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus;

pct. 11 lit. a) și b) al RCR Conducătorul de vehicul, este obligat, ca *a) înainte de plecare să verifice starea tehnică a vehiculului şi să o supravegheze pe parcurs, în special funcţionarea sistemelor de direcţie, de frînare, dispozitivelor de iluminare şi semnalizare. b) în timpul deplasării să poarte centura de siguranţă şi să se asigure că şi pasagerii au cuplat centurile, dacă autovehiculul este echipat cu acestea.*

- pct.45 sbpct.1) și 2) a RCR care indică că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția şi reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului şi particularitățile încărcăturii, condițiile rutiere, situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilităţii apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranţa traficului, starea tehnică a vehiculului şi particularităţile încărcăturii.

-pct.81 lit. b) al RCR stipulează, că autovehiculul urmează a fi utilat cu bănci fixate în caroserie la o distanţă de cel puţin 0,3 m de la marginea de sus a obloanelor şi în raport cu nivelul platformei la înălţimea de 0,3-0,5 m, iar băncile amplasate de-a lungul obloanelor laterale sau celui din spate au speteze solide,

Prin acțiunile sale intenționate Rusu Cristian, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, individualizată prin încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudenţă o vătămare gravă a integrităţii corporale și a sănătăţii.

PROCEDURA

2.1. În şedinţa de judecată preliminară din 12.02.2024, Rusu Cristian a declarat că îi sunt cunoscute probele administrate în cadrul urmăririi penale, nu are obiecții asupra acestora, recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii imputate şi nu dorește administrarea altor probe. În acest sens, în conformitate cu art.364[1] Cod de procedură penală, a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Prin încheierea protocolară din 12.02.2024, instanța de judecată a admis cererea inculpatului și a dispus examinarea cauzei în procedură simplificată pe baza probelor

administrate în faza de urmărire penală, cercetarea judecătorească și dezbaterile judiciare fiind desfășurate la dată indicată supra.

2.2. Totodată, instanța reține că, prin Legea Parlamentului Republicii Moldova pentru modificarea unor acte normative nr.83 din 14.04.2023, în vigoare din 02.08.2023, se atestă că norma prevăzută de art.364[1] Cod de procedură penală a suferit modificări, inclusiv a fost abrogat aliniatul (8) al art.364[1] Cod de procedură penală, care prevedea reducerea pedepsei în cazul recunoașterii de către inculpat a săvârșirii faptei indicate în rechizitoriu, solicitând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Conform dispozițiilor finale și tranzitorii din Legea nominalizată supra, se remarcă că cauzele care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se află în faza de iniţiere a acordului de recunoaştere a vinovăţiei şi cauzele de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se află la etapa de până la începerea cercetării judecătorești se vor examina conform procedurii prevăzute de prezenta lege.

2.3. Prin urmare, cauza pendinte la data de 12.02.2024 se afla la etapa preliminară, respectiv nu era începută cercetarea judecătorească și, reieșind din prevederile legale menționate supra, prezenta cauză se va examina conform procedurii prevăzute de Legea nr. 83 din 14 aprilie 2023, iar limitele pedepsei în cazul în care judecata se face pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală urmează a fi stabilite în conformitate cu prevederile art. 80[1] alin. (1) din Codul penal.

2.4. Astfel, potrivit prevederilor art.364[1] alin.(1) Cod de procedură penală, Până la începerea cercetării judecătoreşti, inculpatul persoană fizică poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaşte săvîrşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Conform prevederilor alin.(2) al aceluiași articol, judecata nu poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decît dacă inculpatul declară că recunoaşte în totalitate faptele indicate în rechizitoriu şi nu solicită administrarea de noi probe, iar din probele administrate în faza de urmărire penală rezultă suficiente date cu privire la vinovăția inculpatului.

În conformitate cu prevederile art.364[1] alin.(4) Cod procedură penală, instanța de judecată admite, prin încheiere, cererea dacă din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sînt stabilite şi dacă sînt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse şi procedează la audierea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului.

2.5.Ținând cont de cererea formulată de inculpatul Rusu Cristian și în urma chestionării acestuia în ședința de judecată s-a constatat că acesta cunoaște învinuirea care i se aduce, o recunoaște integral, şi în mod liber a fost de acord să renunțe la dreptul său constituțional de a se apăra în cauza respectivă, recunoscând integral materialul probator administrat în faza de urmărire penală.

2.6. Din probele administrate în faza urmăririi penale, conținute în materialele dosarului penal, rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite şi că probele administrate şi datele cu privire la persoana inculpatului Rusu Cristian sunt suficiente pentru a permite

instanței stabilirea unei pedepse și rechizitoriul a fost întocmit în conformitate cu prevederile art.296 Cod de procedură penală, și actele de urmărire penală nu prezintă semne că ar fi lovite de nulitate absolută, iar materialele dosarului penal nu conțineau careva indicii că în faza de urmărire penală au fost încălcate drepturile şi libertățile fundamentale garantate de Convenția Europeană.

2.7. Astfel, faptele imputate inculpatului au fost just încadrate, iar participanții la proces nu au formulat careva cereri referitoare la contestarea acestor circumstanțe și din considerentul că cererea înaintată de inculpatul Rusu Cristian privind examinarea cauzei conform prevederilor art.364[1] Cod procedură penală este întemeiată şi nu contravine legislației procesuale penale în vigoare, instanța de judecată a admis cererea acestuia, și a dispus examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform prevederilor art.364[1] Cod procedură penală.

ANALIZA PROBELOR ȘI ÎNCADRAREA JURIDICĂ

3.1. Potrivit art.101 alin.(1) şi (2) Cod procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Argumentele inculpatului

3.2. Fiind audiat asupra esenței învinuirii înaintate în cadrul ședinței de judecată din 22.02.2024, inculpatul Rusu Cristian şi-a recunoscut vina integral.

A declarat că la data de 01.05.2023, ora precisă nu o cunoaște, se deplasa la volanul automobilului de modelul *****, de la Pensiunea „Trei Păsători” din localitatea Zahareuca, raionul Telenești. Ca pasager îl avea pe Boicu Valerian, se desplasa spre casă în satul Sărătenii Vechi, raionul Telenești și din neatenție a pierdut controlul asupra mijlocului de transport şi s-a izbit într-un copac. Ulterior a venit poliția, ambulanța care a fost chemată de un prieten de a-l inculpatului și împreună cu pasagerul au fost duși la Spitalul din Raionul Telenești. Îi pare rău de cele comise.

La întrebările acuzatorului de stat a declarat că recunoaște faptul că a condus mijlocul de transport fără a deține permis de conducere și a recunoscut faptul că automobilul la momentul accidentului nu era utiliat cu bănci fixate în caroserie, invocând că a pierdut controlul asupra automobilului, deoarece drumul era acoperit cu pietriș.

A menționat că s-a împăcat cu partea vătămată și acesta nu are pretenții față de el.

La întrebarea instanței a declarat că după accident nu a fost supus testării alcoolscopice și examinării medicale, deoarece el a plecat de la Spitalul raional Telenești după ce a fost adus cu ambulanța, invocând că el a așteptat ceva timp și nu s-a apripiat de el nimeni. A declarat că a fost testat alcoolscopic a doua zi după accident și a susținut că până la accident nu a consumat alcool.

Probele acuzării

3.3. Deși, Rusu Cristian își recunoaște vina în comiterea infracțiunii incriminate, de către organul de urmărire penală au fost acumulate suficiente probe pertinente și concludente cu privire la caracterul infracțional al faptei comise, cât și a vinovăției acestuia în comiterea infracțiunii, după cum urmează:

-*Declarațiile părții vătămate Boicu Valerian* potrivit cărora se atestă că locuiește în satul Sărătenii-Vechi raionul Teleneşti împreună cu familia.

A delcarat că pe Rusu Cristian îl cunoaşte, deoarece este locuitor al satului Sărătenii Vechi raionul Teleneşti, dar îi este şi prieteni.

La data de 01.05.2023, în jurul orelor 15:00, a mers la muncă la Bulmaga Alexandru, pentru a face curăţenie la casa bunelului lui. A mers cu automobilul acestuia deoarece casa, se află în extravilanul satului Zahareuca raionul Teleneşti, în regiunea pensiunei ’’Trei Păstori”. Cu ei au mai mers pe lîngă Bulmaga Alexandru si Boicu Leonid care îi este frate, Anestiade Ion si Ilescu Andrian. Mai tîrziu cu automobilul personal a venit şi Rusu Cristian.După ce a terminat lucrul, dînsul împreună cu Anestiade Ion, Ilescu Andrian şi Boicu Leonid au servit băuturi alcoolice. Bulmaga Alexandru şi cu Rusu Cristian nu a văzut să servească băuturi acloolice, deoarece erau cu automobilele cu care trebuia să se întoarcă înapoi. După aceasta, dînsul a decis să meargă cu Rusu Cristian acasă, cu automobilul lui de model *****. La volan se afla Rusu Cristian iar dînsul în calitate de pasager pe bancheta din faţă dreapta. Despre faptul că acesta nu deţine permis de conducere cunoştea, dar dorea mai repede să meargă acasă.

A notat că automobilul inculpatului nu avea în interior nici scaunul şoferului dar nici cel al pasagerului din faţă dreapta sau cel din spate. Astfel tine minte că atunci cînd au pornit i-a zis să meargă mai atent. Astfel, se deplasa pe drumul acoperit cu prundiş ce duce de la pensiunea ’’Trei Păstori” spre traseul central Chişinău-Bălţi. Se deplasau spre vale. Pe deoparte şi alta a drumului este fîşie de protecţie. Rusu Cristian se deplasa regulamentar. Nu poate să spună cu ce viteză se deplasa, deoarece nu ţine minte momentul de dinaintea impactului. Ţine minte doar cum s-au pornit de la locul unde au lucrat. Nu ştie cît timp a fost inconştient. Tine minte că la un moment dat şi-a revenit şi a reuşit să îl sune pe Bulmaga Alexandru căruia i-a comunicat că s-au ciocnit într-un copac şi i-a cerut să vină spre ei. După aceasta a dorit să coboare din maşină dar a simtit durere la piciorul sting şi cum osul este ieşit prin piele, moment în care iar a căzut inconştient. Şi-a revenit deja în momentul cînd la faţa locului a venit ambulanţa care i-a acordat ajutorul medical necesar iar după aceasta a fost transportat la spitalul raional Teleneşti, unde a stat internat 10 zile.

A indicat că, i-au fost prelevate probe biologice pentru stabilirea stării de ebrietate. Declară că cît timp s-a aflat în automobil, după impact, Rusu Cristian s-a aflat şi el lîngă dînsul inconştient sau dormea, dar cu el nu a reuşit să vorbească. A fost transportat separat cu o altă ambulanţă.

A menționat că în acea seară cu Rusu Cristian nu a discutat şi care au fost acţiunile lui de mai departe nu cunoaşte și medicii au calificat situaţia sa ca fiind gravă.

A mai menționat că toate cheltuileilie ce ţin de costul operaţiei făcute la 01.05.2023 şi medicamentele necesare au fost suportate de către Rusu Cristian. Cu toate acestea, din cauza vătămărilor corporale survenite ca urmare a accidentului rutier, o perioadă lungă de

timp care poate să dureze şi peste un an de zile, nu va putea munci pentru a se întreţine pe dînsul dar si pe familia sa, el fiind unica sursă de venit deoarece soţia stă acasă cu fiica sa de 5 ani.

Astfel, partea vătămată are pretenţie, ca lunar pe perioada de timp, din cauza vătămărilor corporale survenite ca urmare a acidentului rutier, nu va putea lucra pentru a obţine venituri pentru a-şi întreţine familia, și a solicitat ca Rusu Cristian să îi achite suma de 5000 lei, lunar, timp de un an de zile constituie suma 60 000 lei şi prejudiciu moral în mărime de 40 000 lei. (f.d.22);

-*Declarațiile martorul Hariton Marin,* care activează în calitate de subofiţer a serviciului de patrulare a secţiei securitate publica a IP Teleneşti.

A declarat că la data de 01.05.2023, se afla în serviciul grupei operative a IP Teleneşti împreună cu colegul Grigore Cotruță. Aproximativ, pe la orele 21:20, exact nu mai ține minte, a fost anunţat de la UG a IP Teleneşti, de către ofiţerul de serviciul Stegărescu Sergiu, despre necesitatea deplasării la SR Teleneşti, în vederea îndreptării a două persoane la expertiza alcooscopică şi prelevării probelor biologice în vederea stabilirii gradului de ebrietate.

A specificat că împreună cu colegul Cotruţă Grigore, s-au deplasat la instituţia medicaiă unde în același moment au ajuns două ambulanţe care transportau cîte o persoană. Într-o ambulanţă era o persoană care avea fractură deschisă a piciorului. L-a întrebat ce s-a intimplat la ce acesta i-a zis că a nimerit într-un accident rutier, iar el era pasager. Despre acesta a aflat că se numeşte Boicu Valerian, a.n.1991, locuitor al satului Sărătenii Vechi raionul Teleneşti. În a doua ambulanţă era o altă persoană despre care din discuţia cu el a înţeles că este conducătorul mijlocului de transport implicat în accident pe nume Rusu Cristian Vasile, a.n. 2001 locuitor al satului Sărătenii Vechi raionul Teleneşti. Cu Boicu Valerian, care avea fractura piciorului a discutat şi el le-a comunicat că era pasager, iar Rusu Cristian era în calitate de şofer.

A notat că cu Rusu Cristian nu a putut să vorbească deoarece acesta acuza dureri în regiunea pieptului şi stătea ghemuit pe o bancă dintr-un salon din incinta secţiei internare. Posibil dormea, dar exact nu poate să spună. Declară că dînsul doar s-a apropiat de Rusu Cristian pentru a încercat să vorbească cu el, dar din motivele indicate mai sus nu a reuşit, totuşi de la el se simţea miros de alcool. După ce a stabilit identitatea acestora, colegul Cotruţă Grigore a completat îndreptări pe numele fiecăruia pentru a fi testaţi cu aparatul drager cît şi de a se preleva probe biologice de sânge, şi le-a transmis unui asistent medical, care din cîte tine minte era o doamnă.

Totodată i s-a comunicat să purceadă la efectuarea procedurilor pe care dînsul le cunoaşte mai bine, la ce medicul i-a zis că pe pasager îl va testa după ce va trece examenul renghenologic iar pe Rusu Cristian îl va testa după ce se va odihni puţin. După ce au fost transmise îndreptările medicului de gardă, familia căruia nu o cunoaşte, a primit prin intermediul 112, informaţie privind necesitatea deplasării în satul Bogzeşti raionul Teleneşti pentru documentarea unui caz de violenţă în familie, despre ce ei i-au comunicat medicului şi serviciului de gardă. Ce s-a întîmplat mai departe dînsul nu cunoaşte, deoarece conform atribuţilor mele de serviciu din cadrul grupei operative era obligat să se deplaseze la chemarea din satul Bogzeşti raionul Teleneşti. (f.d.31);

-*Declarațiile martorul Borş Gheorghe,* care este angajat în funcţia de OSAS al SSTAR a SSP a IP Teleneşti.

A declarat că la data de, se afla în serviciu în cadrul grupei operativ e a IP Teleneşti. La aceiaşi dată aproximativ pe la orele 20:52, a fost aceia: de către dispeceratul zonal Centru 112, unde i s-a comunicat despre necesitatea deplasării în extravilanul satului Zahareuca raionul Teleneşti, unde s-a produs un accident rutier în urma căruia sînt persoane traumate.

Astfel, împreună cu ofițerul de urmărire penală inspector superior, Andrei Boldişor cu automobilul de serviciu s-au deplasat în locul indicat. Ajungând la faţa locului a depistat un automobile de model ***** cu numere de înmatriculare *****, care era ciocnit cu partea din faţă într-un copac de pe marginea stîngă a drumului pe direcția de deplasare a vehicolului. Careva persoane la faţa locului nu a depistat. Declară că în regiunea satului Zaicani raionul Teleneşti, s-au întîlnit cu două ambulanţe car care se deplasau cu girofarul inclus.

A notat că după ce au efectuat măsurările la faţa locului accidentului rutier, au organizat transportarea mijlocului de transport la parcarea special din or. Orhei, după care s-au deplasat spre spitalul din or. Teleneşti pentru continuarea documentării.

A specificat că, încă de la faţa locului a inştiinţat serviciul de gardă a IP Teleneşti, despre faptul că la faţa locului nu se găseşte nici şoferul și nici persoana traumata, fiind transportate la spital astfel, ca să asigure un alt angajat pentru a merge la instituţia medicală pentru a supune testării alcooloscopice și recoltării probelor biologice atît de la şofer cît şi de la pasager. Cînd a revenit în or. Teleneşti, a mers direct la SR Teleneşti, secţia internare pentru a verifica dacă conducătorului mijlocului de transport dar şi pasagerul traumat le-au fost recoltate probe biologice în vederea stabilirii stării de ebrietate, însă la acel moment, conducătorul auto care s-a dovedit a fi Rusu Cristian Vasile a.n. 2001 locuitor ai satului Sărătenii Vechi raionul Teleneşti, în secţia internare a SR Teleneşti nu se afla, iar locul aflării lui nu era cunoscut. Din discuţia cu medicul de gardă, acesta a spus că Rusu Cristian, a ieşit afară şi nu s-a mai întors. Ulterior, din discuţia cu colaboratorul serviciului patrulare Hariton Marin, acesta i-a comunicat că la indicaţia ofiţerului de gardă s-a deplasat la SR Teleneşti, unde a înmânat medicului de gardă îndreptare pentru prelevarea probelor biologice lui Rusu Cristian, dar ce s-a întîmplat mai departe nu cunoaşte. A doua zi, la data de 02.05.2023, Rusu Cristian a fost depistat şi supus testării alcooloscopice unde în aerul expirat s-a stabilit o concentraţie de alcol egală cu 0,24 mg/1, iar în probele biologice de sînge ridicate de la acesta o concentraţie de alcool egală cu 0,57 g/1. Referitor la rezultatul stabilit Rusu Cristian, a declarat că a consumat băuturi acloolice după ce a venit de la spital acasă. La întrebarea de ce nu a rămas la instituţia medicală pentru ai fi prelevate probe biologice, acesta a zis că a aşteptat dar văzînd că nimeni nu îi spune nimic a plecat acasă. (f.d.41);

-*Procesul - verbal de cercetare la faţa locului din 01.05.2023,* potrivit căruia a fost fixat locul accidentului rutier, poziţia mijloclui de transport implicat în accident în raport cu elementele drumului şi obstacolul în care s-a tamponat, deteriorările suferite de mijlocul de transport implicat în accident, cu anexarea planşei fotografice şi schiţa acidentului rutier.

Totodată, în cadrul cercetării la faţa locului a fost supus examinării mijlocul de transport de model ***** cu numere de înmatriculare *****, prin care s-a constatat că la acesta sînt deteriorate: capota din faţă, parbrizul din faţă, bara de protecţie, uşile din faţă, farurile din faţă şi spate. În interior e deteriorată torpedoul, vitezometrul, schimbătorul de viteze deteriorat şi la momentul examinării se afla în viteza 4. În habitaclul automobilului lipsesc scaunul şoferului cît şi a pasagerului faţă/dreapta dar şi cele din spate. (f.d.7);

-*Raportul de expertiză medico-legală* nr.202302D0769 din 30.05.2023 potrivit căruia la partea vătămată Boicu Valerian s-a constatat vătămări corporale sub formă de fractura deschisă în treimea distală a oaselor gambei stingi cu deplasarea fragmentelor; plagă masivă la nivelul fracturii oaselor gambei stîngi, excoreaţii multiple la nivelul mîinilor.

Vătămările corporale au fost cauzate în rezultatul acţiuni traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul si circumstanţele inidicate, prezintă pericol pentru viaţă şi în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală GRAVĂ.

Diagnosticul clinic: ’’Contuzia cutiei toracice” nu se supune aprecierii medico-legale în conformitate cu prevederile p.17 a Regulamentului de apreciere medico - legală, a gravităţii vătămării corporale (aprobat prin Ordinul MS nr. 199 din 27.06.2003) din motivul nespecificării prin ce se exprimă această contuzie (edem, echimoză, excoreaţie). (f.d.65);

-*Ordonanța de recunoaștere și anexare în calitate de corp delict,* prin care mijlocul de transport de model ***** cu numere de înmatriculare ***** examinat la data de 03.05.2023, a fost recunoscut corp delict şi lăsat spre păstrare pe teritoriul parcării speciale din or. Orhei str. Unirii 49B. (f.d.70).

3.4. În conformitate cu prevederile art.14 alin.(1) Cod penal, infracţiunea este o faptă (acţiune sau inacţiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăţie şi pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art.51 alin.(1) Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) Cod penal, se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Conform art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

3.5. Potrivit art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1)

dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracţiuni; 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracţiunea săvârșită; 6) dacă există circumstanţe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului şi care anume; 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare şi recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; 10) dacă trebuie admisă acţiunea civilă, în folosul cui şi în ce sumă; 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acţiunea civilă; 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delicte; 14) cine şi în ce proporţie trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privinţa inculpatului; 16) dacă în privinţa inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii urmează să fie aplicat tratament medical forţat de alcoolism sau narcomanie.

3.6. Conform ordonanței de punere sub învinuire din 04 iulie 2023 (f.d.125-126), dar și potrivit Rechizitoriului din din 05 iulie 2023 (f.d.135-142), acțiunile inculpatului Rusu Cristian au fost încadrate în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal.

3.7. Art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, stabileşte răspunderea penală pentru încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății.

3.8. Fapta a fost comisă la data de 01 mai 2023.

Ultima modificare a normei prevăzute la art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal a fost operată prin Legea privind modificarea unor acte legislative nr.138 din 19.07.2018, în vigoare din 14.12.2018.

Prin urmare, prezenta cauză penală urmează a fi examinată în baza legii penale în vigoare la momentul comiterii faptei, care până la momentul examinării cauzei nu a suferit modificări.

3.9. Soluționând chestiunile indicate la art.385 alin.(1) pct.1) și 2) Cod de procedură penală prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciază că fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul Rusu Cristian a avut loc și aceasta a fost comisă de inculpat.

3.10 Pentru a ajunge la această concluzie, instanța de judecată reține că:

Rusu Cristian**,** la data de 01.05.2023, în intervalul cuprins între orele 20^{50}, fără să dețină permis de conducere, s-a urcat la volanul vehiculului de model *****, cu numărul de înmatriculare *****, care nu era utilat cu bănci fixate, atât din față cât și din spate, inclusiv pentru șofer și s-a deplasat pe un drum secundar de ieșire dinspre pensiunea „Trei Păstori”, din localitatea Zahareuca raionul Teleneşti, spre traseul R 6, Chişinău – Bălţi, și l-a luat ca pasager pe Boicu Valeriu Leonid, care s-a așezat pe locul unde trebuia să fie instalată și fixată bancheta din față dreapta.

În procesul deplasării, Rusu Cristian în calitate de conducător al vehiculului a pierdut controlul asupra mijlocului de transport şi s-a izbit violent cu partea din faţă, într-un copac de pe partea stângă a drumului.

În urma impactului pasagerul Boicu Valeriu Leonid, s-a ales potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202302D0769, din 30.05.2023, cu leziuni corporale grave periculoase pentru viaţă sub formă de: fractura deschisă în treimea distală a oaselor gambei stîngi cu deplasarea fragmentelor; plagă masivă la nivelul fracturii oaselor gambei stîngi, excoreaţii multiple la nivelul mîinilor.

Circumstanțe accidentului rutier expuse în audierea inculpatului se confirmă și prin declarațiile părții vătămate Boicu Valeriu.

Totodată, declarațiile inculpatului circumstanțele accidentului rutier se reflectă și în constatările ce se conțin în procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.05.2023, potrivit căruia în *habitaclul automobilului lipsesc scaunul şoferului cît şi a pasagerului faţă/dreapta dar şi cel din spate*.

Faptul că Boicu Valeriu în urma tamponării de către automobilul condus de către inculpatul Rusu Cristian, a suferit vătămări corporale grave, se confirmă prin Raportul de expertiză medico-legală nr.202302D0769 din 30.05.2023 potrivit căruia la partea vătămată Boicu Valerian s-a constatat vătămări corporale sub formă de fractura deschisă în treimea distală a oaselor gambei stingi cu deplasarea fragmentelor; plagă masivă la nivelul fracturii oaselor gambei stîngi, excoreaţii multiple la nivelul mîinilor.

Vătămările corporale au fost cauzate în rezultatul acţiuni traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul si circumstanţele inidicate, prezintă pericol pentru viaţă şi în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală GRAVĂ.

Diagnosticul clinic: ’’Contuzia cutiei toracice” nu se supune aprecierii medico-legale în conformitate cu prevederile p.17 a Regulamentului de apreciere medico - legală, a gravităţii vătămării corporale (aprobat prin Ordinul MS nr. 199 din 27.06.2003) din motivul nespecificării prin ce se exprimă această contuzie (edem, echimoză, excoreaţie).

3.11. *Ca urmare, în speță instanța de judecată reține următoarele circumstanțe de fapt:*

Rusu Cristian**,** la data de 01.05.2023, în intervalul cuprins între orele 20^{50}, fără să dețină permis de conducere, s-a urcat la volanul vehiculului de model *****, cu numărul de înmatriculare *****, care nu era utilat cu bănci fixate, atât din față cât și din spate, inclusiv pentru șofer și s-a deplasat pe un drum secundar de ieșire dinspre pensiunea „Trei Păstori”, din localitatea Zahareuca raionul Teleneşti, spre traseul R 6, Chişinău – Bălţi, și l-a luat ca pasager pe Boicu Valeriu Leonid, care s-a așezat pe locul unde trebuia să fie instalată și fixată bancheta din față dreapta.

În procesul deplasării, Rusu Cristian în calitate de conducător al vehiculului a pierdut controlul asupra mijlocului de transport şi s-a izbit violent cu partea din faţă, într-un copac de pe partea stângă a drumului.

În urma impactului pasagerul Boicu Valeriu Leonid, s-a ales potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202302D0769, din 30.05.2023, cu leziuni corporale grave periculoase pentru viaţă sub formă de: fractura deschisă în treimea distală a oaselor

gambei stîngi cu deplasarea fragmentelor; plagă masivă la nivelul fracturii oaselor gambei stîngi, excoreaţii multiple la nivelul mîinilor.

3.12. Instanța de judecată în continuare va da apreciere dacă fapta inculpatului Rusu Cristian întrunește elementele constitutive ale componenței infracțiunii prevăzute art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal.

Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, are un caracter complex. Astfel, obiectul juridic principal îl formează relaţiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, iar *obiectul juridic secundar* îl constituie relațiile sociale cu privire la integritatea corporalășisănătatea persoanei.

În acest context, urmează a fi relevat că în virtutea art.2 al Legii privind siguranţa traficului rutier nr.131 din data de 07.06.2007, siguranţă a traficului rutier reprezintă starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecţie a participanţilor la trafic împotriva accidentelor şi consecinţelor acestora.

Victimă a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, este persoana fizică care în urma comiterii accidentului i-a fost provocată o vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii.

În speță, reieșind din analiza probelor, instanța de judecată apreciază că Rusu Cristian prin acțiunile sale a periclitat în principal relaţiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, iar în plan secundar – relaţiile sociale cu privire la integritatea corporală și sănătatea persoanei.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acţiunea sau în inacţiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației; 2) urmările prejudiciabile care se exprimă cauzarea vătămării grave a integrităţii corporale sau a sănătăţii unei persoane; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilăşi urmările prejudiciabile; 4) mijlocul de săvârșire a infracțiunii, și anume - mijlocul de transport; 5) locul săvârșirii infracțiunii, și anume - drumul public.

Prin *drum public* se subînțelege orice cale de comunicaţie terestră, inclusiv construcţiile artificiale şi drumurile rudimentare, deschisă pentru circulaţia vehiculelor şi a pietonilor, administrată de un organ abilitat, precum şi drumurile de acces pe teritoriile adiacente care nu se află în imediata apropiere a drumului.

În ceea ce priveşte fapta prejudiciabilă, aceasta în speţă, s-a manifestat prin încălcarea următoarelor norme ale Regulamentului Circulației Rutiere:

- pct.10 subpct.l) lit.b) și (2) lit. a) al RCR stipulează că persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoştinţe şi să execute cerinţele prezentului Regulament, precum şi să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranţă vehiculul pe drum; persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede..., permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus;

- pct. 11 lit. a) și b) al RCR Conducătorul de vehicul, este obligat, ca *a) înainte de plecare să verifice starea tehnică a vehiculului şi să o supravegheze pe parcurs, în special funcţionarea sistemelor de direcţie, de frînare, dispozitivelor de iluminare şi*

semnalizare. b) în timpul deplasării să poarte centura de siguranţă şi să se asigure că şi pasagerii au cuplat centurile, dacă autovehiculul este echipat cu acestea.

- pct.45 sbpct.1) și 2) a RCR care indică că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția şi reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului şi particularitățile încărcăturii, condițiile rutiere, situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilităţii apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranţa traficului, starea tehnică a vehiculului şi particularităţile încărcăturii.

-pct.81 lit. b) al RCR stipulează, că autovehiculul urmează a fi utilat cu bănci fixate în caroserie la o distanţă de cel puţin 0,3 m de la marginea de sus a obloanelor şi în raport cu nivelul platformei la înălţimea de 0,3-0,5 m, iar băncile amplasate de-a lungul obloanelor laterale sau celui din spate au speteze solide,

Ca urmare a încălcărilor lui Rusu Cristian a pierdut controlul asupra mijlocului de transport şi s-a izbit violent cu partea din faţă, într-un copac de pe partea stângă a drumului.

În context instanța de judecată reține că potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202302D0769 din 30.05.2023, se atestă că lui Boicu Valeriu în urma impactului i-a fost cauzate vătămări corporale grave.

În urma analizei probelor, instanța de judecată constată cu certitudine că Rusu Cristian a încălcat regulile de securitate a circulaţiei rutiere, încălcare ce a cauzat din imprudenţă o vătămarea gravă a integrităţii corporale și a sănătăţii victimei Boicu Valeriu, deși, în calitate de conducător al mijlocului de transport acesta este responsabil de acțiunile sale, asumându-și consecințele pentru nerespectarea regulilor de circulație rutieră în cazul neglijării acestora.

Latura subiectivă a infracţiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, se caracterizează numai prin vinovăţie sub forma imprudenței, caracterizată prin una din cele două modalităţi ale acesteia – neglijenţa criminală sau încrederea exagerată în sine.

Instanța de judecată apreciază că inculpatul Rusu Cristian a manifestat atitudine psihică imprudentă în modalitatea neglijenței criminale, prin faptul că nu a întreprins toate măsurile pentru a putea evita impactul, unde a avut de suferit victima Boicu Valeriu, încălcând prevederile pct.10 subpct.l) lit.b) și (2) lit.a), pct. 11 lit. a) și b), pct.45 sbpct.1) și 2) și pct.81 lit. b) al Regulamentuilui circulației rutiere.

Subiectul infracțiunii prevăzute la art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei avea împlinită vârsta de 16 ani, având calitatea specială de conducător al autovehiculului.

La momentul comiterii infracțiunii și anume la data de 01.05.2023, inculpatul Rusu Cristian avea vârsta de 21 ani, era responsabil, și avea calitatea specială de conducător al autovehiculului, respectiv, inculpatul Rusu Cristian întrunește semnele subiectului infracțiunii prevăzute la art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal.

3.13. Audiind participanţii la proces, cercetând probele prezentate din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii lor, iar în ansamblu din punct

de vedere al coroborării lor, reieşind din limitele învinuirii înaintate, instanţa de judecată consideră că în şedinţă de judecată s-a stabilit cu certitudine vinovăţia inculpatului Rusu Cristian în comiterea infracţiunii de încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății, care a fost just încadrată în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal.

PEDEAPSA

4.1. Ținând cont de prevederile art.26, 101 Cod de procedură penală, instanţa de judecată judecă materialele şi cauzele penale conform legii şi propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă.

Potrivit art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În cazul săvârşirii unei infracţiuni instanţa de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracţiune, având deplina libertate de acţiune în vederea realizării acestei operaţiuni, ţinând seama de regulile şi principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operaţiunii de individualizare a acesteia.

Potrivit art.61 alin.(1) şi (2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Pedeapsa aplicată persoanei recunoscutăe vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanţa remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune. De altfel, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni. De asemenea, o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „preţul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptăţii, inclusiv prin prisma principiilor proporţionalităţii şi cel al echităţii lor.

Instanţa concluzionează că sentinţa de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpată, cât şi pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracţiuni şi va constitui o garanţie şi o asigurare că drepturile şi libertăţile consfinţite în Constituţia Republicii Moldova şi alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată şi pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanţa de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniştri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancţiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri, potrivit căreia „natura şi durata sancţiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporţională cu gravitatea infracţiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

4.2. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei inculpatului, instanţa de judecată în conformitate cu art.7, 75 Cod penal, ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, motivul acesteia, de caracterul şi gradul pericolului social deosebit al infracţiunii comise, de personalitatea inculpatului, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia, precum și de comportamentul inculpatului

Referitor la gravitatea infracţiunii săvârşite, motivul acesteia, de caracterul şi gradul pericolului social deosebit al infracţiunii comise, instanţa de judecată reține următoarele:

Infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, săvârșită de către Rusu Cristian, face parte din categoria infracțiunilor *grave*. Suportul normativ al acestei concluzii derivă din interpretarea sistemică a art.264 alin.(3) lit.a) şi art.16 alin.(4) Cod penal.

Totodată, instanța de judecată reține că infracțiunea comisă de către inculpatul Rusu Cristian, se caracterizează printr-un grad sporit de pericol, ce atentează la relațiile sociale ce vizează respectarea de către conducătorii mijloacelor de transport a regulilor circulației rutiere, obligație impusă fiecărui conducător de transport, care este mijloc de pericol social sporit pentru viața nu numai a însuși șoferului, dar și a altor participanți la trafic.

Referitor la personalitatea inculpatului Rusu Cristian instanța de judecată reține următoarele:

Potrivit informației privind trecutul infracțional al inculpatului Rusu Cristian, se atestă că acesta anterior a fost tras la răspunderea penală:

-prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 05 mai 2021 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264[1] alin.(4) din Codul penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 140 ore. (f.d.72, 73-84);

Potrivit cazierului contravențional în perioada de timp 01.01.2020 - 13.06.2023, Rusu Cristian a fost supus răspunderii contravenţionale de 5 ori din diferite domenii (f.d.88).

Respectiv, aceste circumstanțe vor fi luate în considerare de către instanța de judecată la aplicarea categoriei și cuantumului pedepsei în calitate de circumstanță care caracterizează personalitatea inculpatului.

Referitor la circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, instanța de judecată reține următoarele:

Procurorul Petru Zmuncilă, în rechizitoriu, a invocat existența circumstanței atenuante prevăzute de art.76 alin.(1) lit.f) Cod penal, și anume: *„recunoașterea vinovăţiei”*.

Acuzatorul de stat Petru Zmuncilă nu a invocat în pledoaria finală careva circumstanțe atenuante.

În acest context, instanța nu poate reține în calitate de circumstanță atenuantă recunoașterea vinovăției de către inculpat, or, judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, care are ca premisă recunoașterea faptelor indicate în rechizitoriu, astfel în acest caz pedeapsa aplicată inculpatului urmează a fi stabilită reieșind din prevederile art.80[1] alin. (1) Cod penal.

Art. 80[1] alin. (1) Cod penal, stabilește o pedeapsă redusă, luându-se în considerare recunoașterea faptelor, iar reținerea în calitate de circumstanță atenuantă a faptului recunoașterii vinovăției ar însemna acordarea unei bivalente juridice uneia și aceleiași circumstanțe, respectiv, instanța de judecată nu va reține circumstanța atenuantă prevăzută de art.76 alin.(1) lit.f) Cod penal, și anume recunoașterea vinovăției.

Subsecvent, instanța de judecată reține că procurorul Petru Zmuncilă în rechizitoriu nu a invocat existența cărorva circumstanțe agravante și nici în pledoaria finală, ca acuzator de stat nu a invocat existența circumstanțelor agravante prevăzute de art.77 alin.(1) Cod penal.

Astfel, pentru a nu depăși limitele învinuirii formulate de acuzare, instanța de judecată nu va reține în speță nicio circumstanță agravantă.

4.3. Conform art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, în vigoare la data săvârșirii infracțiunii, cât și la momentul examinării cauzei penale, stabilește pedeapsă cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

4.4.Totodată, reieșind din faptul că art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, stabilește pentru persoanele fizice o singură categorie de pedeapsă principală – închisoare, instanța de judecată apreciază că în privința inculpatului Rusu Cristian pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, nu poate fi aplicată o altă pedeapsă principală decât cea sub formă de închisoare.

4.5. Potrivit art.75 alin.(2) Cod penal, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracţiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepţional şi se

aplică atunci cînd gravitatea infracţiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepţional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanţa de judecată.

Curtea Europeană în jurisprudența sa s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (*cauza Varga şi alţii v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, §104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §15*8), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (*cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108*). Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracţiunii săvârşite, se stabileşte având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situaţia materială, familială sau socială, prezenţa sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârşirea infracţiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Pedeapsa şi modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în aşa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale şi evitarea în viitor a săvârşirii unor fapte similare.

4.6. Inculpatul a făcut uz de prevederile legii prin care cauza penală a fost examinată în ordine simplificată, instanţa notează că prin Legea nr. 83 din 14 aprilie 2023 pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial Nr. 154 art. 240 la 2 mai 2023 şi intrată în vigoare la 2 august 2023, a fost abrogat alin. (8) al art. 364^1 din Codul de procedură penală, însă a fost introdus art.80^1 în Codul penal, prin care au fost modificate limitele de pedeapsă reduse în cazul examinării cauzei în ordinea procedurii simplificate.

Corespunzător, potrivit art. IV alin. (2) din dispoziţiile finale ale legii nr. 83 din 14 aprilie 2023, este stipulat că cauzele care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se află în faza de inițiere a acordului de recunoaștere a vinovăției și cauzele de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se află la etapa de până la începerea cercetării judecătorești se vor examina conform procedurii prevăzute de prezenta lege, astfel încât la data intrării în vigoare a acestei legi, cauza pendinte s-a aflat la etapa de până la începerea cercetării judecătoreşti, urmând a fi aplicate corespunzător prevederile alin. (1) al art. 80^1 din Codul penal.

Astfel, instanţa concretizează că potrivit modului de aplicare a pedepsei prevăzut la art.80^1 alin. (1) din Codul penal *(în redacţia legii nr. 83 din 14 aprilie 2023 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare din 2 august 2023),* în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului

cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare.

În acest mod, pornind de la noile limite ale pedepsei cu închisoarea care sunt pasibile aplicării față de inculpatul Rusu Cristian pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod Penal, determinate potrivit art.80[1] alin.(1) Cod penal, urmează a fi stabilite după cum urmează: *închisoare de la 2 (doi) ani şi 3 (trei) luni până la 5 (cinci) ani şi 3 (trei) luni.*

Reieșind din principiul individualizării pedepsei, potrivit prevederilor art.75-78 Cod penal, instanțele judecătorești în toate cazurile vor aplica o pedeapsă echitabilă, ținând cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

4.7. Conducându-se de criteriile de stabilire a pedepsei analizate în pct.4.2. al prezentei sentințe, reieșind din caracterul infracțiunii săvârșite, care, potrivit art.16 alin.(4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, personalitatea inculpatului care este caracterizat pozitiv la locul de trai, precum și vârsta fragedă, recent a împlinit 21 ani, lipsa antecedentelor penale, precum şi din noile limite ale pedepsei stabilite la art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal prin prisma art.80[1] alin.(1) Cod penal, instanța de judecată apreciază că în privința inculpatului Rusu Cristian, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, este echitabilă aplicarea unei pedepse sub formă de **închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 3 (trei) luni.**

4.8. Conform art.72 alin.(2) Cod penal, în penitenciare de tip deschis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracţiuni săvârşite din imprudenţă.

Având în vedere că inculpatul Rusu Cristian, a săvârșit din imprudență infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, acesta urmează să execute pedeapsa **în penitenciar de tip deschis**.

4.9.Instanţa consideră că pedeapsa neprivativă de libertate nu ar fi în stare să atingă scopul pedepsei şi legii penale, având în vedere faptul că Rusu Cristian anterior a fost condamnat pentru săvârşirea unei infracţiuni similare, însă nu şi-a făcut concluziile de rigoare din condamnarea anterioară, nu a mers pe calea corijării şi reeducării, săvârşind din nou o infracţiune similară.

Potrivit art.75 alin.(2) Cod penal, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracţiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepţional şi se aplică atunci cînd gravitatea infracţiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepţional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanţa de judecată.

Curtea Europeană în jurisprudența sa s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (*cauza Varga şi alţii v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015,*

§104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (*cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108*). Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Pedeapsa şi modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în aşa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale şi evitarea în viitor a săvârşirii unor fapte similare.

În concluzie, executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de de 2 (doi) ani și 3 (trei) luni stabilită prin prezenta sentință cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare, prevăzută de art.90^1 alin. (1) și (3) Cod penal, ar fi una echitabilă și va contribui în cel mai eficient mod la atingerea scopului de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, instanța de judecată consideră necesar ca pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 3 (trei) luni stabilită prin prezenta sentință să fie executată parțial cu suspendarea executării pedepsei, prin aplicarea art. 90 și parțial, cu executarea reală a pedepsei închisorii, prin prisma art. 90^1 alin. (3) Cod penal, și anume pedeapsa, în parte, perioada de 1 (unu) ani și 2 (două) luni va fi executată în penitenciar de tip deschis; iar partea din pedeapsă perioada de 1 (unu) ani și 1 (una) luni se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 1 (unu) ani urmează a fi suspendată condiționat cu stabilirea unui termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Or, stabilirea perioadei de probațiune în mărimea indicată va asigura, un comportament adecvat al inculpatului și va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de judecată reține că, prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 05 mai 2021 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264^1 alin.(4) din Codul penal, pe faptul conducerii mijlocului d etransport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat , fără să dețină permis de conducere, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 140 ore. (f.d.72, 73-84);

Potrivit cazierului contravențional în perioada de timp 01.01.2020 - 13.06.2023, Rusu Cristian a fost supus răspunderii contravenţionale de 5 ori, inclusiv una comisă după pronunțarea sentinței din 05 mai 2021, cu același mijloc de transport, prevăzută de art. 231 alin. (2) Cod contravențional pentru Conducerea vehiculului fără deținerea dreptului de a conduce vehicule. (f.d.88).

Poziția instanței ce ține de aplicarea în privința inculpatului a pedepsei cu închisoare, cu suspendarea parțială a executării pedepsei închisorii, este întemeiată pe faptul că Rusu Cristian se caracterizează ca o persoană iresponsabilă și compromițătoare, reieșind din faptul că anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni similare, fiind în stare de ebrietate.

În acest sens, instanța reține că Rusu Cristian**,** la data de 01.05.2023, în intervalul cuprins între orele 20^{50}, fără ă aibă o urgenţă necesară de a se urca la volan şi a conduce mijlocul de transport, în lipsa permisului de conducere și s-a urcat la volanul

automobilului de model *****”, cu numărul de înmatriculare *****, care nu era utilat cu bănci fixate, atât din față cât și din spate, inclusiv pentru șofer și s-a deplasat pe un drum secundar de ieşire dinspre pensiunea „Trei Păstori”, din localitatea Zahareuca raionul Teleneşti, spre traseul R 6, Chişinău – Bălţi, și conștientizînd că automobilul nu este utilat cu băni fixate l-a luat ca pasager pe Boicu Valeriu Leonid, care s-a așezat pe locul unde trebuia să fie instalată și fixată bancheta din față dreapta.

În procesul deplasării, Rusu Cristian în calitate de conducător al vehiculului a pierdut controlul asupra mijlocului de transport şi s-a izbit violent cu partea din faţă, într-un copac de pe partea stângă a drumului, fapt prin care repetat a pus în pericol pe sine şi alţi participanţi la traficul rutier.

Aceste fapte, denotă că inculpatul Rusu Cristian nu a conștientizat gradul prejudiciabil al faptelor sale legate de încălcarea regulilor de securitate a traficului rutier, nefiind realizat scopul pedepsei penale aplicate anterior, respectiv, pedeapsa non-privativă de libertate, în privința inculpatului nu poate fi aplicată, deoarece nu-și va atinge scopul deplin, or, acesta a pus în pericol pe sine şi alţi participanţi la traficul rutier, neavând o urgenţă și necesitatea de a se urca la volan de a conduce și a luat ca pasager o altă persoană, conșientizând că automobilul nu dispune de bănci fixate.

În contextul circumstanțelor de fapt și de drept menționate, pentru a restabili echitatea socială și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, instanța de judecată consideră că pedeapsa aplicată inculpatului Rusu Cristian, să fie executată parțial cu suspendarea executării pedepsei, prin aplicarea art. 90 și parțial, cu executarea reală a pedepsei închisorii, prin prisma art. 90^1 Codul penal, și anume pedeapsa, în parte, perioada de 1 (unu) ani și 2 (două) luni va fi executată în penitenciar de tip deschis; iar partea din pedeapsă perioada de 1 (unu) ani și 1 (una) luni se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 1 (unu) ani urmează a fi suspendată condiționat cu stabilirea unui termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Referitor la poziția acuzatorului de stat în privința modului de executare a pedepsei și anume de a-i suspenda condiționat în temeiul art. 90 Cod penal executarea pedepsei cu închisoarea care urmează a fi stabilită inculpatului Rusu Cristian, pe un termen de probă de 5 (cinci) ani, instanța o consider neîntemiată și o consider greșit individualizată în partea modului de executare și nu-și va atinge scopul pedepsei penale stabilită.

Referitor la poziţia părţii aprării de a-i aplica inculpatului Rusu Cristian, pedeapsă minimă pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) Cod penal și nu cea solicitată de acuzatorul de stat Petru Zmuncilă, instanţa o apreciază ca nefondată, pe temeiurile de fapt și de drept invocate supra, la aprecierea pedepsei de către instanță.

MĂSURA PREVENTIVĂ

5.1. În conformitate cu prevederile art.395 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinţei de condamnare trebuie să fie arătată dispoziţia privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentinţa va deveni definitivă.

Conform art.329 alin.(1) Cod de procedură penală, la judecarea cauzei, instanţa, din oficiu sau la cererea părţilor şi ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Potrivit prevederilor art.175 Cod de procedură penală, (1) Măsurile cu caracter de constrângere prin care bănuitul, învinuitul, inculpatul este împiedicat să întreprindă anumite acţiuni negative asupra desfăşurării procesului penal, securității și ordinii publice sau asupra asigurării executării sentinţei constituie măsuri preventive. (2) Măsurile preventive sânt orientate spre a asigura buna desfăşurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanţă a executării sentinţei.

În conformitate cu prevederile art.176 Cod de procedură penală, (1) Măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susținute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să exercite presiune asupra martorilor, să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvîrşească alte infracțiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică. De asemenea, ele pot fi aplicate de către instanță pentru asigurarea executării sentinței.

Potrivit art.178 Cod de procedură penală, (2) Obligarea de a nu părăsi ţara constă în îndatorirea impusă bănuitului, învinuitului, inculpatului de către procuror sau de instanţa de judecată de a nu părăsi ţara fără încuviinţarea organului care a dispus această măsură, precum şi în îndeplinirea altor obligaţii prevăzute la alin.(1).

5.2. Prin ordonanța din 05.07.2023, în privința lui Rusu Cristian a fost aplicată măsura preventivă ”obligarea de a nu părăsi ţara”, pe un termen de 60 zile, care nu a fost prelungită în privința acestuia, din care considerent se atestă că la moment inculpatul nu se află sub efectul a careva măsură preventivă.

5.3. Astfel, având în vedere faptul că instanţa de judecată a adoptat soluţia aplicării faţă de acesta a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 3 (trei) luni stabilită prin prezenta sentință să fie executată parțial cu suspendarea executării pedepsei, prin aplicarea art. 90 și parțial, cu executarea reală a pedepsei închisorii, prin prisma art. 90^1 alin. (3) Cod penal, respectiv, pentru a asigura executarea efectivă a acesteia, dar și pentru a responsabiliza inculpatul de a se prezenta în instanța de recurs, în cazul în care prezenta sentință va fi atacată, instanţa de judecată consideră necesar de a aplica în privința acestuia măsura preventivă „obligarea de a nu părăsi țara”, cu punerea acesteia în executare imediat, până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

5.4. Se obligă inculpatul Rusu Cristian de a nu părăsi teritoriul Republicii Moldova fără încuviințarea instanței, de a nu se ascunde de instanţă, de a se prezenta la citarea instanţei de judecată şi de a comunica acesteia despre schimbarea domiciliului.

5.5. Potrivit art.178 alin.(4) Copia de pe hotărîrea definitivă a procurorului sau a instanţei, adoptată în condiţiile prezentului articol, se trimite organului de poliţie în a cărei rază teritorială locuieşte învinuitul, inculpatul sau, după caz, organelor de frontieră pentru executare şi ridicarea provizorie a paşaportului în cazul prevăzut în alin.(2).

În conformitate cu prevederile art.175 alin.(2) Cod de executare, executarea obligaţiei de a nu părăsi ţara se asigură de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul prevenitului.

Potrivit art.296 alin.(2) Cod de executare, (2) ordonanţa sau hotărârea privind aplicarea măsurii preventive de obligare de a nu părăsi ţara se trimite spre executare organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul prevenitul, care asigură ridicarea provizorie a paşaportului, şi Serviciului Vamal.

5.6. În acest sens, având în vedere faptul că dispoziția privind aplicarea măsurii preventive *„obligarea de a nu părăsi ţara”* este executorie din momentul pronunțării prezentei sentințe, acesta se expediază pentru cunoștință și executare imediată către organul de poliție în a cărei rază teritorială locuiește inculpatul și organelor de frontieră, pentru executare şi ridicarea provizorie a pașaportului, precum și Serviciului Vamal.

5.7. Subsecvent, instanța consideră necesar a dispune instituirea consemnului la frontieră în privința inculpatului Rusu Cristian pe durata măsurii preventive, prin interzicerea ieșirii de pe teritoriul Republicii Moldova, reținerea pe durata ce nu poate depăși termenele legale de reținere și informarea procurorului în Procuratura raionului Telenești, Petru Zmuncilă și a instanței de judecată.

CORPURILE DELICTE

6.1. Cu referire la prevederile art.385 alin.(1) pct.13, art.397 alin.(3), art.161 alin.(1), art.162 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată hotărăşte chestiunea cu privire la corpurile delicte.

6.2. Prin Ordonanța din 16.05.2023 (f.d.129), a fost recunoscut în calitate de corp delict, automibilul de model *****, cu numărul de înmatriculare *****. Prin aceiași ordonanță corpul delict menționat a fost transmis spre păstrare pe teritoriul parcării special „MEGASIMETRIC” SRL din or. Orhei, str. Unirii 49B.

6.3. Potrivit art.162 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluţionării cauzei în fond, se hotărăşte chestiunea cu privire la corpurile delicte. În acest caz, lucrurile care nu prezintă nici o valoare şi care nu pot fi utilizate vor fi distruse, iar în cazurile în care sânt cerute de persoane ori instituţii interesate, ele pot fi remise acestora.

6.4. Potrivit copiei Certificatului de înmatriculare eliberat de către ASP și a Raportului de inspecție tehnică periodică a vehiculului, se atestă că automobilul de model *****, cu numărul de înmatriculare *****, îi aparține cu drept de proprietate lui Rusu Cristian, instanța de judecată consideră că acesta urmează a fi restituit proprietarului Rusu Cristian, la intrarea sentinței în vigoare. (f.d.71-verso).

ACŢIUNEA CIVILĂ

7.1. Potrivit jurisprudenţei CtEDO (*hotărârea Tonchev vs Bulgaria din 19.11.2009*), Curtea a recunoscut încălcarea art.6 CEDO prin nesoluționarea acțiunii civile în procedura penală şi a statuat că, „... în situația în care sistemul intern permite reclamanților să introducă o acțiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligația să se asigure că aceştia se bucură de garanțiile fundamentale prevăzute de art.6 ale

Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale din 04 noiembrie 1950”.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, (*cauza Boldea vs. România 15.02.2007, nr. 19.997/02*), dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.1 din Convenție, înglobează, printre altele, dreptul părților la proces de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanța sesizată. Cu alte cuvinte, art.6 implică în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerile de probe ale părților (*vezi Perez vs. Franța (12.02.2004, nr. 47.287/99); și Van de Hurk vs. Olanda (19.04.1994*).

7.2. Conform art.219 alin (1) Cod de procedură penală, acţiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. (2) Persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum şi repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale. (3) Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate şi îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor şi pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor. (4) La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranţei în viaţă, pierderea onoarei prin defăimare, suferinţele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Potrivit art.221 alin.(1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părţii civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă se intentează faţă de bănuit, învinuit, inculpat, faţă de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau faţă de persoana care poate fi responsabilă de acţiunile învinuitului, inculpatului.

Potrivit art.19 Cod civil, repararea prejudiciului (1) În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată lea suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a

încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic). (4) Pierderea șansei se repară doar dacă ea constă în dispariția actuală și certă a unei eventualități favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde șansei pierdute și nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din șansă dacă ea se materializa. (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

Potrivit art.1998 alin.(1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

În corespundere cu prevederile art.2036 Cod civil, (1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit art.2037 Cod civil, (1) mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Tragerea la răspundere civilă poate avea loc cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții: infracţiunea să fi produs prejudiciul; între infracţiunea săvârșită şi prejudiciul reclamat să existe un raport de cauzalitate; prejudiciul trebuie să fie cert; prejudicul să nu fi fost reparat; să existe manifestarea de voință a celui vătămat de a fi despăgubit.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Boicu Valerian, instanța de judecată reține următoarele:

7.3. Prin Ordonanța din 13.06.2023 (f.d.19), emisă de către ofițerul de urmărire penală al SUP a IP Telenești, inspector principal Adrian Ursu, a fost dispus de a-l recunoaște pe Boicu Valerian în calitate de parte vătămată.

7.4. La etapa efectuării urmăririi penale dedusă judecății în prezenta speță, Boicu Valerian a înaintat organului de urmărire penale o cerere de intentare a acțiunii civile, prin care solicită de a încasa de la Rusu Cristian în beneficiul lui Boicu Valerian a sumei de 100 000 lei.

7.5. În cadrul ședinței de judecată din 22.02.2024, partea vătămată Boicu Valerian a renunțat la acțiunea civilă înaintată în cadrul urmăririi penale, datorită faptului că Rusu Cristian a achitat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

7.6. Potrivit art.224 alin.(1) Cod de procedură penală, partea civilă poate retrage acţiunea civilă în orice moment al procesului penal, însă nu mai târziu de retragerea completului în camera de deliberare pentru soluţionarea în fond a cauzei.

Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că, retragerea acţiunii civile, acceptată de organul de urmărire penală sau instanţă, impune încetarea procesului cu privire la acţiunea civilă, fapt ce împiedică intentarea ulterioară a aceleiaşi acţiuni în cadrul procesului penal. Retragerea acțiunii civile la faza judecării cauzei, acceptată de instanţă, împiedică intentarea ulterioară a aceleiaşi acţiuni în cadrul procesului civil.

7.7. Având în vedere că partea vătămată Boicu Valerian a renunțat la acțiunea civilă înaintată față de Rusu Cristian, instanța de judecată apreciază necesar de a înceta procedura de examinare a acesteia.

8. În cadrul dezbaterilor judiciare acuzatorul de stat a susținut că inculpatul a achitat cheltuielile judiciare suportate și nu a invocat alte cheltuieli.

9. Pornind de la premisele enunțate și în conformitate cu dispozițiile art. 80^1 Cod penal, art.340, 364^1, 384, 385, 389, 392-395 și 397 Cod de procedură penală, instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E:

Rusu Cristian, născut la *****, IDNP *****, se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal al Republicii Moldova, şi i se aplică pedeapsă principală sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 3 (trei) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, și pedeapsă complementară sub formă de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform prevederilor art.90^1 Cod penal, pedeapsa stabilită se suspendă parțial după cum urmează:

- perioada de 1 (unu) ani și 2 (două) luni va fi executată în penitenciar de tip deschis;
- perioada de 1 (unu) ani și 1 (una) luni se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Se calculează termenul executării pedepsei închisorii stabilite lui Rusu Cristian, din data reținerii acestuia.

Se aplică în privința lui Rusu Cristian măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, până la intrarea sentinței în vigoare.

Dispoziția privind aplicarea măsurii preventive „obligarea de a nu părăsi țara” este executorie din momentul pronunțării sentinței.

Se instituie consemn la frontieră în privința inculpatului Rusu Cristian pe durata măsurii preventive, prin interzicerea ieșirii de pe teritoriul Republicii Moldova, reținerea

pe durata ce nu poate depăşi termenele legale de reținere și informarea procurorului în Procuratura raionului Telenești, Petru Zmuncilă, și a instanței de judecată.

Pentru a asigura punerea în executare a sentinței în partea aplicării măsurii preventive „obligarea de a nu părăsi țara”, aceasta se expediază pentru cunoștință și executare imediată către organul de poliție în a cărei rază teritorială locuiește inculpatul și organelor de frontieră, pentru executare şi ridicarea provizorie a pașaportului, precum și Serviciului Vamal.

Corpul delict: automobilul de model *****, cu numărul de înmatriculare *****, transmis spre păstrare pe teritoriul parcării special „MEGASIMETRIC” SRL din or. Orhei, str. Unirii 49B, urmează a fi restituit proprietarului Rusu Cristian, la intrarea sentinței în vigoare.

Se acceptă retragerea acțiunii civile intentată de către partea civilă Boicu Valerian și se încetează procesul cu privire la acţiunea civilă intentată în procesul penal, fapt care împiedică intentarea ulterioară a aceleiaşi acţiuni în cadrul procesului civil.

Sentința motivată pronunțată în ședință publică la 17 mai 2024.

Sentința poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită, în termen de 15 zile de la data pronunțării, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Orhei (sediul Telenești).

Președintele ședinței,
Judecător Gheorghe Ciobanu